

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

11.09.2012 г.

Важни обществено-икономически и политически теми

[Вестник Капитал daily](#)

✓ Административният съд в София: Такса смет е несправедлива за фирмите

http://www.capital.bg/politika_i_ikonomika/bulgaria/2012/09/09/1902890_taksa_smet_e_nespravedлива_za_firmite/

Административният съд в София отмени част от Наредбата за местни данъци и такси на Столичната община, с която се определя начинът за събиране на такса смет от фирмите, събщи на своя сайт институцията, като уточнява, че решението не е окончателно и може да се обжалва пред Върховния административен съд. Ако обаче общинският съвет не обжалва или решението бъде потвърдено на по-високата инстанция, фирмите ще започнат да плащат според обема на отпадъците, които създават. Според сегашната наредба такса смет се определя според данъчната оценка на имотите, в които се помещават компаниите, което според съда е несправедливо.

Как се определя таксата

Такса смет на юридическите лица се формира от 3 компонента - за извозване на отпадъците, за обезвреждането им и за поддържане на чистотата в района. Ако една фирма се договори със специализирана компания, на която да предоставя отпадъците си, вместо да ги изхвърля в общинските контейнери, от таксата ѝ за смет се приспада цената на извозването. Цената на другите две услуги - за обезвреждане на отпадъците и за поддържане на чистота в районите, обаче продължава да се определя на база данъчната оценка на имота, който фирмата обитава, а не се взима предвид реалното количество отпадъци, които фирмата отделя в дейността си.

Според сегашната система на практика дори смяната на дограмата вдига данъчната оценка на един апартамент, ползван като офис, и фирмата собственик ще трябва да заплати по-висок данък от съседния офис, където ремонт не е правен. Затова и Административният съд отменя разпоредбата като несправедлива. Той обаче оставя таксата за почистване на обществените пространства да се определя според данъчната оценка на площите, които фирмите заемат на територията на общината.

Ответна реакция

Заместник-кметът на София по финансовите въпроси Дончо Барбалов засега отказа да коментар, защото все още не бил запознат с мотивите на съда, но уточни, че най-вероятно ще последва обжалване. "Още в понеделник ще свикам юридическия екип и ще опитаме да се подготвим по-добре за следващата инстанция, за да защитим интереса на общината", обясни той. Барбалов призна, че ценообразуването на услугата не е най-справедливото, но за момента общината не може да предложи по-добро решение. Той обаче добави, че в търсене на изход вече била сформирана работна група, която да проучи опита на други европейски градове. На база препоръките на групата през 2013 г. общината ще започне пилотен проект с продължителност две години, ориентиран към количеството генерирани отпадъци от фирмите и домакинствата, прогнозира той.

Алтернативи и за домакинствата

Повече подробности даде общинският съветник от НДСВ Любомир Дацов, който също е част групата. По думите му се обмислят два варианта - единият включва изграждане на обособени зони, където всеки блок и отделните входи да изхвърлят отпадъците си, а другият заимства белгийски модел, при който всяко домакинство закупува маркирани торбички и така сметоизвозващите фирми отчитат кой колко изхвърля. "Най-евтин, ефективен и лесен за администриране е сегашният модел, но той наистина не облага истинските замърсители. Дори излиза, че бизнесът субсидира сметоизвозването на домакинствата. Какъвто и нов модел да изберем, той ще изисква и инвестиции, и отговорност от страна на гражданите", каза Дацов.

✓ Потреблението остава далеч от предкризисните си нива

http://www.capital.bg/biznes/finansi/2012/09/10/1903452_potrebleniето_ostava_dalech_ot_predkrisisnite_si_niva/

Икономиката на България все още успява да избегне най-лошия сценарий, показвайки обаче признаци на забавяне. Поне такива изводи могат да бъдат направени от данните на Националния статистически институт за два от ключовите ѝ индикатора - продажбите на дребно и промишленото производство.

Според НСИ индустриалното производство през юли е нараснало с минималните 0.4% спрямо юни, като с толкова расте и на годишна база. Тези данни донякъде са очаквани, тъй като през юли и август повечето от индустриалните компании свиват производствата си заради летните отпуски и намаленото търсене на западноевропейските пазари.

С по-голям интерес обаче макроикономистите очакват данните за първите есенни месеци, когато рецесията (която вече официално ще бъде обявена за еврозоната) би трябвало да засегне и българската икономика и най-вече експортно ориентираните предприятия.

Последните данни за Германия показаха спад на поръчките за германски стоки през юли и август, което е индикация и за бъдещ спад на износа на български стоки към Германия, която е наш основен търговски партньор. Освен това миналата седмица Евростат представи данни, че има спад в продажбите на дребно и тази тенденция се очаква да продължи.

Продажбите на лекарства с най-голям ръст

Потреблението в България, макар и да не се свива, все още е далеч от предкризисните нива. Търговията на дребно бележи покачване от 1.6% през юли на годишна база, а спрямо юни остава без промяна.

На годишна база статистиката отчита най-голям ръст в търговията на дребно чрез поръчки по пощата, телефона или интернет (+19.7%) и в търговията на дребно с фармацевтични и медицински стоки (+10.9%). Нарастване има в търговията на дребно с автомобилни горива и смазочни материали (+6.6%), с компютърна и комуникационна техника (+6.4%) и с храни, напитки и тютюневи изделия (+1.8%).

Неприятното е че покупките, които отразяват дългосрочни планове и увереност в доходите, се свиват. Покупките на битова техника и мебели спадат с 6.5%, а тези на текстил, облекло, обувки и кожени изделия с 15.8%.

Индустриалното производство расте, макар и бавно

През юли спрямо юни най-голям ръст има в производството и разпределението на електрическа и топлоенергия и газ с 13.1% и в добивната промишленост - с 7.3%. В преработващата промишленост е регистрирано намаление от 1.4 %.

На месечна база най-големите понижения на производството по сектори се отчитат в химическата промишленост с 11.3%, при ремонта и инсталирането на машини и оборудване с 10.2%, при производството на облекло с 8.1% и при производството на тютюневи изделия с 5.5%. За сметка на това расте производството на лекарства (+ 10.9%), на изделия от хартия и картон (+7.1%) и производството на основни метали (+3.3%).

На годишна база с 36.1% се е увеличило производството на лекарства, а с 33% на тютюневи изделия. При производството на текстил и изделия от текстил без дрехи спадът е 26%, а при производството на метални изделия, без машини и оборудване - с 18.2%. Спад има и при производството на химични продукти с 16%, а при производството на облекло той е 12.7%.

✓ В лятна дрямка или в зимен сън

Износът на България през юли замря около нулата. Експертите и бизнесът се въздържат от по-категорични прогнози, докато чакат първите есенни данни

http://www.capital.bg/politika_i_ikonomika/bulgaria/2012/09/10/1903702_v_liatna_driamka_ili_v_zimen_sun/

Очаквано хладният икономически полъх от Западна Европа застигна и България и доведе до стагнация в износа за Европейския съюз и по-слаб такъв за трети страни. Това показват предварителни данни на Националния статистически институт за външната търговия на страната в края на юли.

Ураганът от Европа

Според тях износът расте с минималните 1.7% на годишна база за периода януари - юли 2012 г. Една от причините е, че към страните от Европейския съюз са изнесени с 0.7% по-малко стоки спрямо година по-рано, а само за месец юли остава без промяна спрямо същия месец на предходната година. Така ефектите от кризата в Европа вече се пренасят и върху българските производители, чиито основни търговски партньори са именно от Западна Европа. Затова и някои от тях още в края на юни отчетоха по-слаби продажби за полугодieto спрямо година по-рано, като например производителят на акумулатори "Монбат" и на алуминиеви изделия "Алкомет".

Според Десислава Николова, главен икономист на Института за пазарна икономика (ИПИ), оттук нататък най-добрият възможен сценарий за износа на България към Европейския съюз вече е стагнация. Това е прогнозата на института още от пролетта на тази година. От началото на 2012 г. експортът към ЕС отбелязва отрицателен или нулев ръст с изключение само на месеците март, април и май. За първото полугодие на 2012 г. сред основните причини за спада на износа беше по-ниският експорт към едни от основните европейски търговски партньори на България – почти 33% по-малко към Белгия и 13% спад към Румъния.

Летните месеци обаче са най-малко показателни доколко стабилни са поръчките на българските компании. По-индикативни за целта за есенните данни и затова както бизнесът, така и повечето икономисти изчакват първите есенни макроданни. Тогава ще се види какви нови договори за поръчки ще бъдат сключени и дали рецесията в еврозоната ще бъде официално обявена. Ако второто стане факт, за която вече има достатъчно сигнали, това би следвало да засегне и българската икономика и най-вече експортно ориентираните предприятия (повече за индустриалното производство виж [втория текст](#)). Последните данни за Германия показваха спад на поръчките за германски стоки през юли и август, което е индикация и за бъдещ спад на износа на български стоки към Германия, която е наш основен търговски партньор. Освен това миналата седмица Евростат представи данни, че има спад в продажбите на дребно и тази тенденция се очаква да продължи.

Все още е рано да се правят изводи за пулса на икономиката, смята и изпълнителният директор на Конфедерацията на работодателите и индустриалците (КРИБ) Евгени Иванов. По думите му летните месеци обичайно не са показателни и е по-добре да се изчакат първите макроданни за септември. Според Иванов като цяло в средносрочен план през следващите пет до десет години растежът в Европа надали ще е голям. "Ако изобщо има растеж, той ще е минимален", каза той. По тази причина българският бизнес търси диверсификация на изток - Близкия изток, Северна Африка и Азия.

Източният полъх

Вече няколко поредни месеца износът за трети страни подкрепя българската икономика, което показва и стремежът на местните компании да разширят пазарите си. В същото време обаче през юли експортът за Турция леко се понижава с 2.7%. За сметка на това продължават да се увеличават търговските взаимоотношения с партньори като Китай (основно мед) и Обединените арабски емирства (основно цигари), макар при тях базата все още да е ниска.

Износът на България за трети страни, т.е. извън ЕС, "има стабилен тренд надолу", коментира и икономистът от Industry Watch Георги Стоев. Данните на НСИ показват, че растежът се забавя до 5.3% на годишна база за първите седем месеца

на годината при двуцифрен растеж за второто тримесечие. Тук обаче често има значителни колебания заради течащото пренасочване на бизнеса към по-екзотични дестинации (както и заради различни фиктивни сделки с цел източване на ДДС), като в последователни месеци ръстът може да варира от силно положителен до отрицателен. Според Стоев реструктурирането на българската икономика вече е налице, т.е. насочват се ресурси към полуготови стоки – суровини, горива и артикули, класифицирани според вида на материалите.

Именно необработените сурови материали са основните продукти, които формират износа на България за трети страни. Те обаче имат ниска добавена стойност и допълнително ръстът в техният експорт също се забавя. Отделно има спад от 1.1% в износа на машини, оборудване и превозни средства, което обаче според Стоев не е изключено да се дължи и на спад в цените, което в най-добрия случай означава, че секторът запазва старите си нива.

А какво стана с вноса?

Ръстът на вноса продължава да изпреварва този на износа, което увеличава дефицита в търговското салдо до 4.7 млрд. лв. за първите седем месеца на годината - повече, отколкото за цялата 2011 г. и със 130% над регистрираното в същия период на годината. Като цяло той продължава да расте с двуцифрени темпове - 13% за седемте месеца.

В голямата си част покачването на вноса може да се обясни и с по-високите цени на горивата, на което се дължи и разширяването на търговския дефицит с Русия от 4 на 5.2 млрд. лв. Покачването на вноса може да се тълкува и като знак за евентуално разбуждане на вътрешното потребление и/или трупане на запаси от бизнеса, както и за увеличения импорт на инвестиционни стоки. Отчетливи сигнали за събуждане на активността на домакинствата и на бизнеса обаче липсват. Безработицата се задържа висока въпреки лятната сезонна заетост, а данните за кредитирането и чуждите инвестиции не говорят за чувствително оживление, което може да се пренесе в повече разходи на домакинствата и предприятията. Затова може би и по тази линия данните през есента ще внесат малко повече яснота.

✓ Джордж Сорос: Германия да поведе или да напусне еврозоната

http://www.capital.bg/politika_i_ikonomika/sviat/2012/09/10/1903728_djordj_soros_germaniia_da_povede_ili_da_napusne/

Интервю във Financial Times, ексклузивно есе за Der Spiegel и New York Review of Books, среща-дискусия пред тесен, но високопоставен кръг от политици и банкери във Виена, публична лекция в сърцето на Берлин. Американският милиардер и един от най-влиятелните инвеститори в света Джордж Сорос често изказва своите тези – в спорадични интервюта, статии, книги. Но рядко прави своеобразни турнета в ключови точки по света.

"Достигнали сме момента, в който оцеляването на еврото вече не може да се смята за даденост. Има реална опасност еврозоната да се разпадне и това да разруши Европейския съюз." С тези думи Сорос започна в неделя вечерта своята половинчасова презентация в института IWM във Виена в присъствието на австрийския финансов министър Мария Фектер, гуверньора на Националната банка Евалд Новотни и други 20-ина ключови фигури от финансовия свят на страната. Презентацията му стъпи на най-новото му есе със заглавие "Трагедията на Европейския съюз и как да се справим с нея" и представи радикална идея: Германия като най-силна и стабилна страна в ЕС е поставена в позицията да определя политиките. Германия трябва да ръководи Европа в посока на икономически ръст. Ако не – по-добре да напусне еврозоната.

Европа на две скорости

През последните години Сорос е известен със своите критики към политиката на Германия и конкретно към канцлера Ангела Меркел. Според него до голяма степен сегашната безизходна ситуация е резултат от неефективните решения, налагани от германския канцлер. Първопричината за днешната криза е събръкваният фундамент, върху който е построена еврозоната. "Когато беше въведено еврото, държавните облигации бяха смятани за безрискови, регулаторите позволяваха на банките да купуват безгранично количество от тях и централната банка приемаше държавните облигации на всички страни при едни и същи условия." Държавите с по-слаба икономика пласираха по-лесно дълга си заради по-високите лихви и това доведе до бум в някои страни. "Структурните реформи в Германия се случиха успешно благодарение и на бума в така наречените периферни страни", каза Сорос.

Сега страните в ЕС са разделени на две класи – кредитори и длъжници. Като най-силен кредитор Германия се държи като хегемон. "Задлъжнелите страни са приравнени на държави от третия свят", смята американският инвеститор. Налаганата от Германия политика на затягане и спестяване ще доведе до още по-голямо разделение на двете групи държави до момент, в който Италия или Испания няма да могат да се финансират, а заради рецесията на икономиките им съотношението на дълга към БВП ще расте още повече. Това може да доведе до разпадане на еврозоната, а с това - и на Европейския съюз.

Еврозоната без Германия

По-радикалното от двете предложения на Джордж Сорос звучи така: Германия напуска доброволно еврозоната. С нейното излизане, общата валута ще се обезцени и на практика всички нерешими сега проблеми биха изчезнали. Задлъжнелите държави ще си върнат конкурентоспособността, реалният им дълг ще намалее и ще стане контролируем. Пред страните от еврозоната вече няма да има проблем да създадат обща финансова институция и фонд за погасяване на дълговете, да конвертират дълга си в евробондове.

Първоначално подобна промяна би имала ефект на сътресение, но в дългосрочен план тя би спасила цялостта на еврото, смята Сорос. "Ако еврозоната се разпадне, това ще разруши общия пазар и Европейския съюз. Кризата ще е по-голяма от тази в САЩ заради липсата на доверие. Колкото по-късно се случи това, толкова по-лош ще бъде ефектът. Това ни кара да помислим за алтернативи, които не биха били необходими преди."

Предложението действително звучи радикално и не случайно се приема със смут в страни, които следват политиката на Германия като своя. "Европа се нуждае от структурни реформи, за които ни трябва време. Мерките до момента целят да

спечелим време", каза в защита на сегашната политика гуверньорът на Националната банка на Австрия Евалд Новотни. "Германия не може да бъде доброжелателен диктатор в Европа, защото другите страни няма да го позволят. Може да има група от силни водещи страни, но не и от само една. Германия не може и да напусне еврозоната, защото в следващите пет години ще има спекулации кои ще са следващите страни – например Холандия, които трябва да я последват. Южната част не може да функционира, защото тя е дезинтегрирана. Няма гръцки политик, който да иска да се интегрира с испански или португалски", бяха още някои от притесненията в публиката.

Провокация за дискусия

Очевидно подобно крайно предложение звучи трудно постижимо. Едва ли Германия ще напусне еврозоната доброволно, при това скоро. От друга страна, то може би има за цел точно това – да повдигне активна дискусия и насочи към второто предложение на Джордж Сорос: Германия да поведе тесен политически съюз, който ще работи за ръст на европейската икономика. Според Сорос най-голямото предизвикателство е да се погледне на дефлацията като на също толкова опасна тенденция, каквато е и високата инфлация.

"Германската банка остава подчинена на старомодна монетарна доктрина, построена на изключително лошия опит от следвоенния период. Deutsche Bundesbank вижда като проблем наличието на инфлация, но пропуска основния проблем днес – дефлацията. Германия иска да наложи на всички останали страни строг режим на ограничения, но той заплашва да вкара страните с голям дълг и падаща икономика в дефлационна дупка. Човешките и финансовите ресурси ще бъдат привлечени към центъра и периферията на Европа е изправена пред опасността да изпадне в перманентна депресия." Това не би се случило, ако не се направят някои спешни промени: пълно въвеждане на предложението вече европейски банков съюз; създаване на равнопоставеност между кредиторите и длъжниците чрез въвеждането на фонд за намаляване на дълга и конвертирането на дълга в еврооблигации; създаването на условия за минимален икономически растеж от 5%, което ще позволи на страните да излязат от прекалената си задължениост. Това може да стане само тогава, когато се позволи инфлация над 2%.

"Ако Германия може да промени разбирането си и е готова да изпълни тези три условия, тя може да остане в еврозоната. Ако не, най-добре е Германия и другите страни, които мислят по подобен начин, да излязат договорено от зоната. Каквото и да реши Германия, е по-добре, отколкото да продължи сегашната политика и с това да задълбочи кошмара."

Американският инвеститор коментира и решението от миналата седмица на Европейската централна банка да купува облигации без ограничения с цел да се намали цената на финансирането на проблемните страни. Самият факт, че се взима подобно решение, показва, че ЕЦБ вижда реалната опасност от разпадането на еврозоната. Но това няма да помогне, а ще откупи време. Сорос вижда това време в рамките на шест месеца, след които не само икономиката на закъсалите държави отново ще тръгне надолу, но и тази на цяла Европа. "Ако системата продължи така, дори и германската икономика ще започне да пада, и то в рамките на шест месеца", каза Сорос. А общата картина той описва така: "Аз не предсказвам, аз наблюдавам."

Вестник Класа

✓ Нови мерки в енергетиката ще пестят годишно 400 млрд. евро на Общността

<http://www.klassa.bg/news/Read/article/211520-%D0%9D%D0%BE%D0%B2%D0%B8+%D0%BC%D0%B5%D1%80%D0%BA%D0%B8+%D0%B2+%D0%B5%D0%BD%D0%B5%D1%80%D0%B3%D0%B5%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B0%D1%82%D0%B0+%D1%89%D0%B5+%D0%BF%D0%B5%D1%81%D1%82%D1%8F%D1%82+%D0%B3%D0%BE%D0%B4%D0%B8%D1%88%D0%BD%D0%BE+400+%D0%BC%D0%BB%D1%80%D0%B4.+%D0%B5%D0%B2%D1%80%D0%BE+%D0%BD%D0%B0+%D0%9E%D0%B1%D1%89%D0%BD%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%82%D0%B0>

До 2020 г. държавите от Европейския съюз (ЕС) трябва да намалят потреблението на електроенергия с поне 20%, затова се въвеждат нови мерки за енергоспестяване, разписани с европейската директива, съобщиха от пресофиса на ЕП, цитирани от investor.bg. В резултат се очаква европейските държави ще икономисат по 50 млрд. евро годишно, които в момента се дават за внос на енергия. За година Общността отделя 400 милиарда евро от бюджета на Общността за внос на ток, се посочва в мотивите към директивата, която се очаква да бъде приета на първото заседание от есенната сесия на Европейския парламент (ЕП), насрочено за вторник.

Евродирективата ще наложи изисквания към държавите членки годишно да модернизират 3% от отопляемите площи на държавните ведомства.

Нови задължения ще имат и енергийните компании, които в периода от 2014 до 2020 г. успеят да постигнат "кумулятивни спестявания от крайното потребление на енергия, прилагайки нови технологии". За целта всяка година тези компании трябва да спестят 1,5% от произведената енергия, изчислена върху размера на годишните продажби към крайните, се посочва в документа.

Анализите сочат, че прилагането на енергоспестяващите технологии са най-ефективният и икономичен начин за ограничаване на вредните емисии, водещи до изменението на климата.

С прилагането на енергоспестяващите технологии експертите очакват до 2013 г. да бъде намалена наполовина потребността от нови инвестиции в електроцентралите и с до 30% да се ограничат вложенията в преносната мрежа.

Очаква се също да бъдат създадени национални и регионални пазари за оптимизация на потреблението, което ще създаде натиск за намаляване на цените на електроенергия на едро, се посочва в мотивите към евродирективата.

Новата директива, която предстои да бъде гласувана в пленарна зала във вторник, ще въведе задължителни мерки за държавите членки, като ремонти на обществени сгради, задължителни схеми за спестяване на енергия за комунални

услуги и енергийни одити за всички големи компании. По време на отделен дебат на 11 септември членовете на ЕП ще обсъдят и напредъка по третия енергиен пакет, съобщиха от пресофиса на ЕП.